
Литовченко Н.М.
Старший викладач кафедри дизайну
Тертишник М.В.
Студентка 4 курсу кафедри дизайну
Черкаського державного технологічного університету

СЕНСОРНЕ ОБЛАДНАННЯ ЯК РОЗВИВАЮЧА ДИЗАЙН-ФОРМА

Завдання виховання – цілеспрямовано і продумано, з урахуванням дитячої психології, формувати в свідомості дитини ціннісний світ культурної форми, пов'язаний з тим або іншим конкретним предметом навчання. При цьому особливо підкреслюється, що проектний метод і спосіб навчання не менш важливий, ніж сам предмет навчання. Цьому критерію "проектності" повинні відповідати всі процеси, включені в систему виховання і освіти підростаючого покоління. Ці концептуальні та методологічні положення були реалізовані в комплексній дизайн-програмі ВНДІТЕ "Розвиваюче предметно-просторове середовище для дітей". Комплекс науково-дослідних, методичних рекомендацій, проектно-конструкторських, ергономічних робіт по формуванню предметно-просторового середовища для дітей був створений під керівництвом В. Ф. Сидоренко, О. О. Грашина і Л. Д. Чайнової [2].

Особливим аспектом проектування дизайн-форми будь-якого предмета, з яким вступає в контакт людина, є врахування ергономічних показників [4].

Так, принципи формоутворення розвиваючих об'єктів предметно-ігрового середовища, розроблені М. Монтесорі, С. Новоселовою та ін., є реальним повноцінним ергодизайном системи розвиваючих іграшок та дидактичних посібників для дітей. Це наочна практична методологія формоутворення, яка інтегрує дизайн, психологію, ергономіку, педагогіку, пропедевтику, соціалізацію дітей, а також сучасні промислові технології, що забезпечують практичну реалізацію даної методології в масштабі цілого соціуму і кожної конкретної особистості. Вони вважали, що необхідно створити таке просторове оточення, в якому дитина могла б відчувати себе комфортно і розвиватися в різних видах діяльності.

Наявність різноманітного ігрового і дидактичного обладнання, його доступність сприяє самореалізації дитини в різних видах діяльності: ігрової, пізнавально-дослідницької, продуктивної, рухової,

інтелектуально-творчої. При організації враховуються три компоненти діяльності: навчальна, спільна діяльність дорослого і дитини, і власна самостійна діяльність.

Прогрес не стоїть на місці і враховує розвиток сучасного покоління з використанням нових технологій. Малюки вже не можуть обходитися без пультів управління, планшетів, комп'ютерів та інших гаджетів. Це наштовхнуло вчених на розробку інновацій у сфері інтерактивного навчання дітлахів – сенсорне обладнання.

У дитячих садках пропозиція давно знайшла місце для розвитку і пізнання світу шляхом використання інтерактивних комплексів. Сертифіковане обладнання для сенсорної кімнати націлене поліпшити сприйняття нового покоління технологічного світу. Укомплектування дитячих установ електронними гаджетами має місце бути. Група дворічних малят вже активно бере участь у навчальних іграх.

Ігри, в яких використовуються дії з предметами, розвивають не тільки рух, а й сприйняття, увагу, пам'ять, мислення і мову дитини [1].

Зупинимося детальніше на обладнанні для сенсорної кімнати. Дитячою сенсорною кімнатою називається релаксаційне приміщення, обладнане різними стимуляторами, що впливають на слух, зір і вестибулярний апарат дітей.

Психологи стверджують, що успішність емоційного, фізичного і розумового розвитку дітей багато в чому залежить від рівня їх сенсорного розвитку, тобто того, наскільки добре дитина чує, бачить і відчуває. Саме з цієї причини більшість реабілітаційних центрів та дитячих садків мають у своєму арсеналі сучасні пристрої, що сприяють емоційному та психологічному розвантаженню дітей та їх батьків.

Обладнання для сенсорних кімнат характеризується численними видами впливів, які сприяють:

- швидкому відновленню емоційних і фізичних сил;
- підвищенню настрою і самопочуття;
- збільшенню стійкості до стресів;
- зняттю хронічної втоми;
- загальному поліпшенню здоров'я;
- активації роботи мозку і нервової системи;
- нормалізації і поліпшенню якості сну.

Комплекс може бути оснащений як для активації органів почуттів і фізичних процесів, так і для розслаблення і заспокоєння — але в обох випадках він створює позитивний і радісний настрій [3].

Підсумувавши вищесказане, можна зробити висновок, що в дошкільний період сенсорні процеси є провідними в ході знайомства дитини зі світом. Тому в період раннього розвитку дитини необхідно приділяти увагу розвитку всіх видів сприйняття, оскільки відставання

в сенсорному розвитку затримує інтелектуальний розвиток дитини, може стати причиною психічної недостатності, затримки мови, а, отже, викликати асоціальність дитини, що може виявитися непоправимим на більш пізніх етапах психічного розвитку і навіть призвести до інвалідності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Венгер Л.А. Воспитание сенсорной культуры ребёнка от рождения до 6 лет: Кн. для воспитателя дет. сада / Л.А. Венгер, Э.Г. Пилюгина, Н. Б. Венгер. Под ред. Л.А. Венгера. – М.: Просвещение, 1995. – 144 с.
2. Дизайн в общеобразовательной системе / Библиотека дизайнера. Серия дизайнерское образование. - М., ВНИИТЭ, 1994.
3. Ігрове та розвиваюче дитяче обладнання. URL: <http://www.alma-ukraine.com/igrove-ta-rozvivayuche-dityache-obladnannya/RU/>
4. Эргодизайн промышленных изделий и предметно-пространственной среды: учеб. пособие для студ. вузов, обучающихся по спец. "Дизайн", "Эргономика" / Под. ред. В.И. Кулзійкина, Л.Д. Чайновой. - М.: Гуманитар, изд. центр ВЛАДОС, 2009. - 311 с. ил., цв. ил. 8.

Малик Т.В.
Старший преподаватель кафедры ДТО
Будник Светлана Алексеевна
студентка II курса магистратуры
Харьковской государственной академии дизайна и искусств

ОСОБЕННОСТИ УКРАИНСКОГО ДЕКОРАТИВНОГО ИСКУССТВА КОНЦА XX ВЕКА

Период 90-х годов XX столетия в украинском искусстве, как указывает Т. Кара-Васильева, был очень сложным, как с исторического, так и искусствоведческого взгляда. Эти годы были определены принятием Украиной государственной независимости, которая привела к постепенной интеграции в мировое пространство культуры и искусства. Это привело к обращению к прошлому страны и ее традициям, к осмыслению процессов развития мирового искусства и поиску места национального творческого наследия в нем. Произошла переориентация художников и дизайнеров, переоценка ими предыдущего опыта и эстетических идеалов. Результатом этого